

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

«Sharq tillari (arab/fors tili)» SLUBIY DEPARTAMENTI

SILLABUS (ishchi o'quv dasturi)

Bilim sohasi:

Ta'lim sohasi:

Ta'lim yo'nalishi:

200000 – san'at va gumanitar fanlar

230000 – tillar

60230100 – Filologiya va tillarni o'qitish: o'zbek tili

<p>(1/1) ibroqim rasulov</p> <p>giriş va darsliklar: «Sharq tillari» – ibroqim rasulov o'zbek tili va arab tili haqida bilimlarni oshirish va yanada yanqilashni ta'minlash maqsadida ta'lim berish uchun ishlab chiqarilgan darsliklar.</p>		100%
<p>«Sharq tillari» – ibroqim rasulov o'zbek tili va arab tili haqida bilimlarni oshirish va yanada yanqilashni ta'minlash maqsadida ta'lim berish uchun ishlab chiqarilgan darsliklar.</p>		100%
<p>Buxoro – 2023</p>		1

BUXORO
DAVLAT
UNIVERSITETI

Modul / FAN SILLABUSI
Filologiya fakulteti
60230100 – Filologiya va tillarni
o'qitish: o'zbek tili

Fan nomi:	“Sharq tillari (arab/fors tili)”
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	ShT11-210
Yil:	2023-2024
Semestr:	1-2-semestr
Ta'lim shakli:	kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	Auditoriya 60+60 soat, auditoriyadan tashqari – 90+90 soat
Ma'ruza	-
Amaliy mashg'ulotlar	60 +60soat
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	90+90 soat
Kredit miqdori:	5+5 kredit
Baholash shakli:	imtihon
Fan tili:	o'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga “Sharq tillari (arab)” fanining nazariy va amaliy muammolari haqida tushuncha berish va o'zbek tili va adabiyotining rivojlanish istiqbollari bilan bog'liq ilmiy muammolarni tadqiq etish uchun arab tili va uning grammatik normalarni o'rgatish.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	O'zbek tili tarixi

2.	Manbashunoslik va matnshunoslik
----	---------------------------------

Ta'lim natijalari (TN)	
Bilimlar jihatidan	
TN1	- arab tilining leksik, morfologik xususiyatlarini o'rganish, o'zaro solishtirish hamda tasnif qilish;
TN2	- talabalarda ilmiy axborot bilan ishlash ko'nikmalarini va malakalarini shakllantirish,
TN3	- o'qish, yozish, arab imlosidagi qolyozma, toshbosma gazeta, jurnal va ilmiy asarlarni o'qishga, ulardan o'z faoliyati uchun zarur bolgan axborotlarni olishga o'rgatish.
TN4	- joriy imloga tabdil va tahlil qila olish ko'nikmasini hosil qilish. o'zbek tilining bir necha yuz yillik shakllanish va taraqqiy etish dinamikasini kuzatish va o'rgatish.
Ko'nikmalar jihatidan	
TN5	- arab va fors tilidagi manbalar tilini tahlil qila olish;
TN6	- arab tiliga oid fonetik, morfologik, leksik xususiyatlarni qayd eta olish;
TN7	- adabiy manbalar lingvistikasiga oid umumlashma xulosalarni bera olish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli : amaliy (A) 1-jarayon	
A1	Kirish. Sharq (arab) tili fanini o'rganishning maqsad va vazifalari. Arabalifbosi bo'yicha umumiy ma'lumot.
A2	Alif, vav, ya harflari va yozuv hamda cho'ziq
A3	Sh va z undoshlari. Yozuv. Qisqa unillar haqida ma'lumot.
A4	Ba, ta, nun, undoshlari. Yozuv.

A5	Ro,za undoshlari. Yozuv.
A6	Dal, Zal undoshlari. Yozuv. Tanvinlar haqida tushuncha
A7	Jim, kaf, lam, mim undoshlari. Yozuv.
A8	T. o. z. o.; d. od; sod.; undoshlari. Yozuv.
A9	Shin, sin undoshi. Yozuv.
A10	qof. xa, g'ayn undoshlari. Yozuv.
A11	x.a, 'ayn, va ha undoshlari. Yozuv.
A12	"Hamza" e undoshi.
A13	Qamariy va shamsiy harflar. Aniqlik va noaniqlik kategoriyasi. Bo'sh harflar to'g'risida ayrim qo'shimcha ma'lumotlar
A14	Pauzali forma. Ayrim harflarning assimiliyastiya qoidasi. Harflarning son qiymatlari.
A15	Arab tilining grammatik qurilishi. So'z turkumlari.
A16	So'z o'zagi va o'zak turlari. Noo'zak harflar. So'z vaznlari.
A17	Otlarda jins kategoriyasi. Lug'at bilan ishlash.
A18	Holat kategoriyasi. Ot kesimli gap.
A19	So'roq gaplar va uning turlari.
A20	Otlarda son kategoriyasi. Otlarda ikkikli son.
A21	Otlarda ikkikli son. (davomi)
A22	Otlarda ko'plik son. To'g'ri ko'plik.
A23	Otlarda ko'plik son. To'g'ri ko'plik. (davomi)
A24	Siniq ko'plik. Kishilik va ko'rsatish olmoshlari

A25	Aniqlovchi. Moslashgan aniqlovchi. Sodda gaplar.	Yoyiq ismiy
A26	Aniqlovchi. Moslashgan aniqlovchi. Sodda gaplar. (davomi)	Yoyiq ismiy
A27	Kelishiklar.	
A28	Predloglar. Predloglar ishtirok etgan ot kesimli gap.	
A29	Matn ustida ish	
A30	Matn ustida ish	

№	Mustaqil ta'lim (MT) 1-jarayon		Soat
	Mayzalar		
1	Arab harflarining kelib chiqish tarixi		2
2	Arab harflarining O'na Osiyoga kirib kelishi		2
3	ا, ب, ت, ث, ج, د, ه, و, ز harflarining yozilish shakllari va talaffuzi. So'zlar mashq qilish.		2
4	ح, خ, د, ذ, ر, ز harflarining yozilish shakllari va talaffuzi. So'zlar mashq qilish.		2
5	س, ش, ط, ظ harflarining yozilish shakllari va talaffuzi. So'zlar mashq qilish.		2
6	Cho'ziq va qisqa unillar. م, ل, ن, ه, ج harflarining yozilish shakllari va talaffuzi. Tanvinlar. So'zlar mashq qilish.		2
7	ط, ظ, ث, س harflarining yozilish shakllari va talaffuzi. So'zlar mashq qilish.		4
8	ص, ض, ط, ف, ق harflarining yozilish shakllari va talaffuzi. So'zlar mashq qilish. Tashdid-liklanish.		4
9	ح, خ, د, ذ, ر, ز harflarining yozilish shakllari va talaffuzi. So'zlar mashq qilish.		4
10	Hamza e. Vaslali xamza. Aniqlik artikli. Shamsiy va qamariy harflar xususida asosiy va qo'shimcha adabiyotlardan foydalangan holda chuquroq ma'lumot olish.		6
11	Arab tilida so'z turkumlari. So'zlar strukturasi. O'zak. O'zak va noo'zak harflarlar haqida qo'shimcha ma'lumot o'zlashtirish.		6

12	Islarda jins kategoriyasi mavzusi bo'yicha qo'shimcha ma'lumot o'qish.	6
13	Son kategoriyasi. Ikki son. Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar asosida mavzuga oid mashqlarni bajarish.	6
14	Ko'plik. To'g'ri ko'plik. Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar asosida mavzuga oid mashqlarni bajarish.	6
15	Siniq ko'plik. Mavzu bo'yicha asosiy va qo'shimcha adabiyotlar asosida mashqlar bajarish.	6
16	Aniqlovchi. Mavzuga oid asosiy va qo'shimcha adabiyotlar asosida mashqlar bajarish.	6
17	Nisbiy sifat. mavzuga oid asosiy va qo'shimcha adabiyotlar asosida mashqlar bajarish.	6
18	Birikma olmoshlari. Mashqlar bajarish.	6
19	Siniq ko'plik turlari. Ularning kelishida turlanishi va moslashuv qoidalariga oid ma'lumotlarni chuqurlashtirish.	6
20	Izofa birikmasi mavzusini chuqurlashtirish. Mavzuga oid yangi mashqlar bajarish.	6
Jami: 90 soat		
Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli : amaliy (A) 2-jarayon		
A1	Predloglar	
A2	جس	
A3	في عرلة الدرس	
A4	Mashqlar ustida ishlash	
A5	Siniq ko'plik turlari	
A6	في المعبه	
A7	Mashq va suhbat	
A8	Moslashmagan aniqlovchi (Izofa)	
A9	Izofa birikmasining kelishiklarda turlanishi	
A10	olmoshi	
A11	في fe'li haqida	
A12	في الكابة	
A13	Mashqlar ustida ishlash	
A14	Birikma olmoshlar	
A15	Birikma olmoshlarining otlar bilan birikuvi va turlanishi	
A16	كان	
A17	Matn ustida ish	

A18	Mashqlar ustida ishlash	
A19	Ikki kelishikli otlar. Kelishikda turlanmaydigan otlar	
A20	Mashqlar ustida ishlash	
A21	مطبقة	
A22	Mashqlar ustida ishlash	
A23	Predloglarga birikuvchi olmoshlar	
A24	Fe'l haqida umumiy ma'lumot. I bob fe'lining o'tgan zamoni	
A25	Mashqlar ustida ishlash	
A26	المعنة و الأقرهه	
A27	Mashqlar ustida ishlash	
A28	Fe'l kesimli gaplar	
A29	Matn ustida ish	
A30	Matn ustida ish	
Mustaqil ta'lim (MT) 2-jarayon		
№	Mavzular	Soat
1	Predloglar ishtirok etgan ot kesimli gap	2
2	Predloglar	2
3	I bob fe'lini o'tgan zamonda tushlash	2
4	Moslashmagan aniqlovchi	2
5	Moslashmagan aniqlovchi (Izofa)	2
6	Birikma olmoshlar	2
7	Predloglarga qo'shiluvchi olmoshlar	4
8	Fe'larga qo'shiluvchi birikma olmoshlar.	4
9	Uyushiq bo'lakli gaplar	4
10	Abjad hisobi	6
11	Sanoq son	6
12	Tartib son	6
13	Son kategoriyasi. Ikki son. Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar asosida mavzuga oid mashqlarni bajarish.	6
14	Ko'plik. To'g'ri ko'plik. Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar asosida mavzuga oid mashqlarni bajarish.	6
15	Siniq ko'plik. Mavzu bo'yicha asosiy va qo'shimcha adabiyotlar asosida mashqlar bajarish.	6
16	Aniqlovchi. Mavzuga oid asosiy va qo'shimcha adabiyotlar asosida mashqlar bajarish.	6
17	Nisbiy sifat. mavzuga oid asosiy va qo'shimcha adabiyotlar asosida mashqlar bajarish.	6
18	Birikma olmoshlari.	6
19	Siniq ko'plik turlari. Ularning kelishikda turlanishi va moslashuv qoidalariga oid ma'lumotlarni	6

